R E G I S T E R O P A T R E N Í

ročník 2017

www.slov-lex.sk

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

3

OPATRENIE
Dopravného úradu
č. 1/2017 z 08.02.2017 o regulačnom rámci pre určovanie úhrad za prístup a používanie železničnej infraštruktúry a servisných zariadení

Dopravný úrad podľa § 53 ods. 1 písm. b) zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto opatrenia

a) t je rok, od ktorého sa uplatnia úhrady podľa regulačného rámca,

b) t – n je príslušný rok, ktorý predchádza n rokov roku t,

c) regulovaný subjekt je manažér infraštruktúry podľa § 34 ods. 1 zákona, ktorý je jediný prevádzkovateľ servisného zariadenia,

d) regulované služby sú služby minimálneho prístupového balíka a prístupu k infraštruktúre spájajúcej servisné zariadenia podľa prílohy 13 časti B zákona ako aj prístupu k servisným zariadeniam a službám poskytovaným v týchto servisných zariadeniach podľa prílohy 13 časti B druhého bodu zákona, ktorých jediným prevádzkovateľom je manažér infraštruktúry,

e) úhrady sú úhrady za regulované služby,

f) maximálna úhrada je úhrada, ktorú nie je možné prekročiť,

g) železničná infraštruktúra je infraštruktúra, ktorej zoznam súčastí je uvedený v prílohe č. 12a zákona,

h) servisné zariadenie je zariadenie vrátane pozemku, budovy a vybavenia, ktoré bolo vcelku alebo sčasti špeciálne upravené tak, aby umožnilo poskytovanie služby alebo služieb uvedených v prílohe č. 13 časti B druhom až štvrtom bode zákona.

§ 2
Spôsob regulácie

Regulácia úhrad sa vykonáva určením maximálnych úhrad podľa § 53 ods. 6 písm. a) a b) zákona.

§ 3
Rozsah a podrobnosti uplatňovania princípov spoplatňovania železničnej infraštruktúry, servisných zariadení a ekonomicky oprávnených nákladov

(1) Systém úhrad je založený na rovnakých princípoch pre celú železničnú sieť, ktorú spravuje regulovaný subjekt a zabezpečuje, aby úhrady za rovnaké používanie železničnej infraštruktúry boli rovnocenné a nediskriminačné pre všetky železničné podniky a aby regulované služby rovnakého druhu na trhu železničnej dopravy podliehali rovnakým úhradám.

(2) Úhrady sa určia na základe ekonomicky oprávnených nákladov vynaložených na prevádzku vlaku na železničnej infraštruktúre.

(3) Ekonomicky oprávnené náklady podľa odseku 2 sú na účely regulácie úhrad variabilné náklady vznikajúce priamo prevádzkou vlaku na železničnej infraštruktúre za účelom poskytovania regulovaných služieb (ďalej len „variabilné náklady regulovaných služieb“).

(4) Variabilné náklady regulovaných služieb sú preukázateľne a v nevyhnutnom rozsahu vznikajúce náklady na obstaranie a spotrebu priameho materiálu, energií a služieb, mzdové náklady a ostatné osobné náklady, technologicky nevyhnutné ostatné priame náklady a časť prevádzkovej a strediskovej réžie, ktoré vznikli priamo ako výsledok prevádzky vlaku a ktoré sú v osobitnom predpise[1]) označené ako priame náklady na celosieťovom základe; sú to náklady spojené

a) so spracovaním žiadostí o pridelenie kapacity,

b) s využitím pridelenej kapacity železničnej infraštruktúry, vrátane použitia výhybiek, odbočiek a priecestí,

c) s riadením vlakov, vrátane signalizácie, regulácie, odbavovania, spojenia a zabezpečenia informácií o pohybe vlaku,

d) s používaním zariadenia na dodávku elektrického trakčného prúdu,

e) s ostatnými informáciami potrebnými na uskutočnenie alebo prevádzku dopravných služieb, na ktoré bola poskytnutá kapacita,

f) s používaním staníc osobnej dopravy, ich budov a zariadení vrátane zariadení pre informácie týkajúce sa cestovania a miest na predaj prepravných dokladov,

g) s používaním nákladných terminálov, zriaďovacích staníc a zariadení na zoraďovanie vlakov vrátane zariadení na posun,

h) s používaním odstavných koľají, osobitne určených na dočasné odstavenie vozňov medzi dvoma úlohami.

(5) Do variabilných nákladov regulovaných služieb sa nezahŕňajú náklady, ktoré neboli vynaložené na prevádzku vlaku na železničnej infraštruktúre, nevznikli prevádzkou vlakových služieb a neslúžia na zabezpečenie poskytovania regulovaných služieb, a to náklady na

a) správu majetku železničných tratí a stavieb, oznamovacej a zabezpečovacej techniky, energetiky a elektrotechniky,

b) správnu réžiu, celosieťovú réžiu a časť prevádzkovej a strediskovej réžie nezahrnutej do variabilných nákladov regulovaných služieb podľa odseku 4,

c) opravu a údržbu objektov a zariadení,

---

[1]) Čl. 3 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/909 z 12. júna 2015 o metódach výpočtu nákladov, ktoré vznikajú priamo ako výsledok prevádzky vlakových služieb (Ú. v. EÚ L 148, 13.6.2015).

d) telekomunikačné zariadenia a služby,

e) služby ubytovania a stravovania,

f) správu a prevádzkovanie vozidiel a mechanizmov.

(6) Do variabilných nákladov regulovaných služieb sa ďalej nezahŕňajú

a) náklady týkajúce sa poskytovania úseku trate, ktoré musí znášať manažér infraštruktúry, a to aj vtedy, keď po ňom nechodia vlaky,

b) náklady nákladových stredísk, ktoré nie sú priamo spojené s poskytovaním regulovaných služieb,

c) náklady na nadobudnutie, predaj, demontáž, dekontamináciu, rekultiváciu alebo prenájom pozemkov alebo iného dlhodobého majetku,

d) náklady súvisiace s technologickým pokrokom alebo zastarávaním,

e) náklady na nehmotný majetok,

f) náklady na odpisovanie,

g) environmentálne náklady,

h) sankcie, zmluvné pokuty a manká,

i) náklady spojené s odstraňovaním škôd na majetku,

j) finančné náklady,

k) náklady na reklamu, propagáciu a dary,

l) chybne započítané náklady vyplývajúce z chýb v počtoch, v kalkulačných prepočtoch alebo účtovníctve,

m) duplicitne uhrádzané náklady,

n) iné náklady, ktoré nemožno zahrnúť do variabilných nákladov regulovaných služieb podľa odseku 4.

(7) Variabilné náklady regulovaných služieb na rok t sa vypočítajú podľa vzorca

$$VN_t = [(VN_{t-3} + VN_{t-4} + VN_{t-5})/3] * I_{t-2} * I_{t-1} * I_t, \text{ kde}$$

VN_t sú variabilné náklady regulovaných služieb na rok t,
$VN_{t-3,4,5}$ sú variabilné náklady regulovaných služieb na rok t-3, 4, 5,
I_{t-2}, I_{t-1}, I_t je index vývoja spotrebiteľských cien za rok t-2, 1 a t podľa poslednej aktualizácie prognózy vývoja makroekonomických ukazovateľov zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky pred termínom predloženia návrhu na určenie úhrad.

(8) Variabilné náklady regulovaných služieb roku t-3, 4, 5 sa preukazujú kalkulačnými podkladmi, ktoré sa sledujú na výkonových číslach súvisiacich s regulovanými službami, a sú doplnené odôvodnením ich alokácie k skupine služieb, pre ktorú sa navrhujú samostatné úhrady.

(9) Pri určovaní úhrad je primeraný zisk nula.

§ 4
Podrobnosti postupu pri určovaní úhrad

(1) Úhrady na rok t sa určia na základe variabilných nákladov regulovaných služieb súvisiacich

s činnosťami pri poskytovaní regulovaných služieb vypočítaných podľa § 3.

(2) Pri určovaní úhrad sa uplatnia plánované výkony na rok t, vyjadrené týmito výkonovými ukazovateľmi:

a) vlakové kilometre pre úhrady za objednanie a pridelenie kapacity a za riadenie a organizovanie dopravy,

b) hrubé tonokilometre pre úhrady na zabezpečenie prevádzkyschopnosti železničnej infraštruktúry a použitie napájacieho zariadenia pre dodávku trakčného prúdu,

c) zastavenie vlaku pri úhradách za použitie staníc osobnej dopravy, ich budov a iných zariadení vrátane zariadení pre informácie týkajúce sa cestovania okrem miest na predaj prepravných dokladov,

d) plošná výmera pri úhradách za miesta na predaj prepravných dokladov,

e) prístup vlaku pri úhradách za použitie zriaďovacích staníc a zariadení na zoraďovanie vlakov, zariadení na posun, nákladných terminálov, ktorých jediným prevádzkovateľom je regulovaný subjekt,

f) časový ukazovateľ v závislosti od počtu odstavených vozňov na odstavných koľajach.

(3) Na účely regulácie sa trate a servisné zariadenia v podmienkach používania železničnej siete (§ 37 zákona) členia takto:

a) trate na kategórie podľa významu tratí,

b) servisné zariadenia na

1. stanice osobnej dopravy, ich budovy a zariadenia vrátane zariadení pre informácie týkajúce sa cestovania, ktoré sa zaraďujú do kategórií dopravných bodov podľa technického a technologického hľadiska zohľadňujúceho vybavenosť a služby poskytované pre osobnú dopravu na základe parametrov budov, nástupíšť, prístreškov, bezpečnosti, informačných zariadení a zariadení pre imobilných cestujúcich,
2. miesta na predaj prepravných dokladov na staniciach osobnej dopravy, ktoré sa zaraďujú do kategórií podľa technického a technologického hľadiska,
3. zriaďovacie stanice a zariadenia na zoraďovanie vlakov vrátane zariadení na posun a nákladné terminály, ktorých jediným prevádzkovateľom je regulovaný subjekt, ktoré sa zaraďujú do kategórií dopravných bodov s ohľadom na parametre jednotlivých zariadení, technické vybavenie, technologické postupy a rozsah poskytovaných služieb,
4. odstavné koľaje, osobitne vyčlenené na dočasné odstavenie vozňov medzi dvoma úlohami.

(4) Úhrady sa členia na úhrady za minimálny prístupový balík a na úhrady za prístup vrátane traťového prístupu k servisným zariadeniam a službám poskytovaným v týchto servisných zariadeniach, ktorých jediným prevádzkovateľom je regulovaný subjekt.

(5) Úhrady za minimálny prístupový balík sa určia pre vymedzené kategórie tratí v rovnakej výške bez ohľadu na druh poskytovaných dopravných služieb.

(6) Systém úhrad za minimálny prístupový balík pozostáva z úhrad za objednanie a pridelenie kapacity, úhrad za riadenie a organizovanie dopravy, úhrad za zabezpečenie prevádzkyschopnosti železničnej infraštruktúry a úhrad za používanie elektrického napájacieho zariadenia pre dodávku trakčného prúdu.

(7) Úhrada za minimálny prístupový balík Ump sa určí podľa vzorca

(8) Úhradu za objednanie a pridelenie kapacity U1 možno určiť tak, aby stimulovala k efektívnemu využitiu kapacity.

(9) Úhrada za používanie elektrického napájacieho zariadenia pre dodávku trakčného prúdu U4 sa uplatňuje len pre jazdu vlaku s činným hnacím dráhovým vozidlom závislej trakcie. Pre jazdu vlaku s činným hnacím dráhovým vozidlom nezávislej trakcie po elektrifikovaných tratiach sa pri výpočte úhrady za zabezpečenie prevádzkyschopnosti železničnej infraštruktúry U3 použije koeficient ke vo výške určenej všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 53 ods. 1 písm. a) zákona.

(10) Úhrady za príslušnú zložku minimálneho prístupového balíka sa určujú podľa kategórií tratí tak, aby súhrnná úroveň úhrad na rok t, vypočítaná na základe plánovaných výkonov všetkých dopravcov a navrhovaných úhrad pre jednotlivé kategórie tratí, neprekročila preukázanú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb pre príslušnú zložku úhrad.

(11) Súhrnná úroveň všetkých úhrad za minimálny prístupový balík Ump, vypočítaná podľa podmienok uvedených v odsekoch 6 až 9, nesmie prekročiť úroveň variabilných nákladov regulovaných služieb na rok t, ktoré boli alokované k službám minimálneho prístupového balíka. Úhrada za minimálny prístupový balík sa vypočíta podľa vzorca

(12) Úhrady za prístup vrátane traťového prístupu k servisným zariadeniam a službám poskytovaným v týchto servisných zariadeniach, ktorých jediným prevádzkovateľom je regulovaný subjekt, možno diferencovať pre vymedzenú kategóriu servisných zariadení na základe druhu poskytovaných služieb.

(13) Úhrady podľa odseku 12 sa členia takto:

a) U_{sz1} je úhrada za prístup k servisným zariadeniam podľa odseku 3 písm. b) prvého bodu ; vyjadruje sa v eurách za zastavenie vlaku v dopravnom bode,

b) U_{sz2} je úhrada za poskytnutie servisných zariadení podľa odseku 3 písm. b) druhého bodu; vyjadruje sa v eurách za jednotku plochy miesta na predaj prepravných dokladov,

c) U_{sz3} je úhrada za prístup k servisným zariadeniam podľa odseku 3 písm. b) tretieho bodu ; vyjadruje sa v eurách za prístup vlaku k dopravnému bodu,

d) U_{sz4} je úhrada za prístup k servisným zariadeniam podľa odseku 3 písm. b) štvrtého bodu ; vyjadruje sa v eurách za jednotku času odstavenia vozňa na odstavnej koľaji.

(14) Úhrady za príslušné servisné zariadenia sa určia podľa kategorizácie alebo osobitného vyčlenenia servisných zariadení podľa odseku 3 tak, aby súhrnná úroveň úhrad na rok t, vypočítaná na základe plánovaných výkonov všetkých dopravcov a navrhovaných úhrad pre jednotlivé kategórie, neprekročila preukázanú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb pre príslušné servisné zariadenie.

(15) Úhrady za používanie servisných zariadení podľa odseku 3 písm. b) prvého bodu sa určia podľa kategorizácie dopravných bodov podľa odseku 3. Súhrn týchto úhrad U_{sz1} za ich používanie, prepočítaný na základe navrhovaných úhrad a predpokladaného počtu zastavení, nesmie v roku t presiahnuť preukázanú celkovú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb VN_{sz1} súvisiacich s ich používaním a vypočítaných podľa § 3 ods. 7 a 8. U_{sz1} sa vypočíta podľa vzorca

(16) Úhrady za používanie servisných zariadení podľa odseku 3 písm. b) druhého bodu sa určia podľa kategorizácie dopravných bodov podľa odseku 3. Súhrn týchto úhrad Usz2 za ich používanie, prepočítaný na základe navrhovaných úhrad a predpokladanej využitej plošnej výmery miest na predaj prepravných dokladov, nesmie v roku t presiahnuť preukázanú celkovú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb VNsz2 súvisiacich s ich používaním a vypočítaných podľa § 3 ods. 7 a 8. Usz2 sa vypočíta podľa vzorca

(17) Úhrady za používanie servisných zariadení podľa odseku 3 písm. b) tretieho bodu sa určia podľa kategorizácie dopravných bodov podľa odseku 3. Súhrn týchto úhrad Usz3 za ich používanie, prepočítaný na základe navrhovaných úhrad a predpokladaného počtu prístupov, nesmie v roku t presiahnuť preukázanú celkovú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb VNsz3 súvisiacich s ich používaním a vypočítaných podľa § 3 ods. 7 a 8. Usz3 sa vypočíta podľa vzorca

(18) Úhrady za používanie servisných zariadení podľa odseku 3 písm. b) štvrtého bodu sa určia podľa ich osobitného vyčlenenia regulovaným subjektom podľa odseku 3. Súhrn týchto úhrad Usz4 za ich používanie, prepočítaný na základe navrhovanej úhrady, predpokladaného času odstavenia a počtu vozňov na odstavných koľajach, nesmie v roku t presiahnuť preukázanú celkovú výšku variabilných nákladov regulovaných služieb VNsz4 súvisiacich s ich používaním a vypočítaných podľa § 3 ods. 7 a 8. Usz4 sa vypočíta podľa vzorca

§ 5
Spoločné ustanovenia

(1) Návrh systému úhrad vrátane návrhu maximálnych úhrad alebo ich zmien, ktorý regulovaný subjekt predkladá regulačnému orgánu, obsahuje

a) identifikačné údaje regulovaného subjektu,

b) návrh úhrad podľa § 2 až 4 a podmienky ich uplatňovania predložené minimálne 6 mesiacov pred navrhovaným dátumom ich účinnosti,

c) meno, priezvisko a podpis štatutárneho zástupcu,

d) prílohy

1. výpis z obchodného registra regulovaného subjektu, nie starší ako tri mesiace,
2. súhrnný prehľad o výške variabilných nákladov regulovaných služieb za roky t-3, 4, 5 a odôvodnenie alokácie variabilných nákladov regulovaných služieb na základe analýzy nákladov roku t-3, 4, 5 podľa činností a výkonových čísel,
3. prehľad o rozdelení variabilných nákladov regulovaných služieb podľa písmena b) na variabilné náklady pre príslušnú skupinu regulovaných služieb, pre ktorú sa navrhujú samostatné úhrady, doložené kalkulačnými podkladmi v členení podľa činností, výkonových čísel a nákladových druhov,
4. výpočet maximálnej výšky úhrad za jednotlivé regulované služby v štruktúre podľa § 4, preukazujúcej dodržanie výšky variabilných nákladov regulovaných služieb alokovaných k skupine služieb, pre ktorú sa navrhujú samostatné úhrady,
5. prehľad navrhovaných úhrad a kvantifikácia príjmov z týchto úhrad na základe plánovaných výkonov roku t,
6. celková bilancia príjmov regulovaného subjektu z výnosu z úhrad za regulované služby na základe plánovaných výkonov roku t a jej porovnanie s bilanciou príjmov podľa doterajších úhrad za regulované služby,
7. vplyvy navrhovaných úhrad na poskytovateľov dopravných služieb a verejný rozpočet,
8. záväznú kategorizáciu tratí a dopravných bodov spracovanú regulovaným subjektom podľa § 4 ods. 3,
9. záväzný systém spoplatňovania miest na predaj prepravných dokladov,
10. záväzný systém osobitného vyčlenenia odstavných koľají,
11. zoznam spoplatňovaných vlakových úsekov s uvedením ich názvov, dĺžky v kilometroch a kategórie trate,

12. zoznam a štruktúru členenia servisných zariadení podľa § 4 ods. 3 písm. b),
13. zmluva o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry uzatvorená medzi regulovaným subjektom a vlastníkom, zastúpeným Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky.

(2) Zmenu maximálnych úhrad možno vykonať na základe zmeny

a) všeobecne záväzných právnych predpisov,

b) výšky variabilných nákladov regulovaných služieb alebo

c) iných závažných skutočností, ktoré môžu mať podstatný vplyv na zmenu variabilných nákladov regulovaných služieb.

§ 6
Prechodné ustanovenia

Postup pri regulácii úhrad podľa tohto opatrenia sa použije na určenie maximálnych úhrad za regulované služby na obdobie začínajúce 1. januárom 2019.

§ 7
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa výnos Úradu pre reguláciu železničnej dopravy z 18. augusta 2010 č. 2/2010 o regulačnom rámci pre určovanie úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre (oznámenie č. 345/2010 Z. z.).

§ 8
Účinnosť

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. marca 2017 okrem § 7, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2019.

Ján Breja v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.